

שמעון פרס סופרסטאר

(המשך מעמוד 21)

שהיא עוברת לצידו של פרס, מבלי שאיש טרח לציין שגם בפעם הקודמת היא היתה לצידו והצביעה עבורו. "בכלל, צריך להבין בין המצב בי שטח לבין המצב בתחום הלוחמה ה-פסיכולוגית שמנהלים אנשי פרס". אמר פרי: "דב בן-מאיר הודיע שהוא מצטרף אל פרס וזכה בשלושה טורים בעיתונים. הרי גם בהתמודדות הקודמת הוא היה לי צידו. מדוע אנשי פרס מובהקים כמו שהיה מועצת עיריית תל-אביב נחום רנו, שהיה רפ"טטט מושבע, או מרדכי סורקיס ואברהם וולפזון, חבר מועצת פועלי-חיפה, שהיו כולם אנשי פרס ועברו לצידו, אינם זור כיום בשלושה טורים כאלה?"

שלושה דימויים

לפרס

5 דיברו פרו מנסה פרס ליצור שלושה דימויים בעיני הבוחרים: האחד - שהוא יוני, ולצורך זה הוכיח את הצ'טרפותם של אבא אבן וח"כ אברהם זיל-ברברג; השני - שהוא בעצם איש מפא"י ההיסטורית ולא איש רפ"י, והשלישי - שהוא איש וצעירים, ומשום כך חשובה לו הצטרפותם של חברי-הכנסת מיכה חריש ויוסי שריד. כשאלה נשאלים כיצד הם יכולים לפעול יחד עם פרס, הם משיבים: "מה יש? לרבין מותר היה להיות עם פרס בממשלה אחת, ולנו אסור?"

אומר פרי: "פרס מנסה ליצור רושם שהוא נכס אלקטורלי. הוא אומר: גם אם אתה חושב שרבין טוב יותר, פרס יביא למיפלה יותר קולות". זה אינו נכון. פרס אומנם פופולארי בקרב הציבור, אבל לא בציבור תומכי המערך. הוא פופולארי בקרב ציבור בוחריו הליכוד, ואילו בקרב בוחרי המערך רבין הוא הפופולארי. כאשר הגיע רבין פרי ארצה, גילה כי דוב צמיר החל כבר בעבודה. למעשה אינו כלל משיבים למטחו של רבין. צמיר יושב בתל-אביב, במרכז המיפלה. לא חק מן החדר שבו מנהל מיכה חריש את המאבק למען פרס, ואילו יורם פרי יושב בחדרו של דן פתיר, יועצו של רבין, בלישדת ראש-הממשלה בירושלים.

עיקר עבודתם של צמיר ופרי, העומדים בראש המאבק למען רבין, נעשה באיש צעות הטלפון. הם כימעט שאינם משיבים בחומר כתוב. עוזרים לידם, בין השאר, חברת-הכנסת אורה נמיר, הפעילה בעיקר בין החברות בקבוצת נעמי'ת והר מקדישה שעות ארוכות לשיחות ולשיב נוע; נציג ראש-הממשלה בצפון, צבי אל-דרטי, ורופא-עיריית צפת נחמיאס. פעיל ליום בצפון הארץ.

פעילים אחרים למען רבין הם אלי מויאל, סגן שר-התיקונות הפעיל בקרב בני עדות המזרח; חברת-הכנסת נווה קצב, ששף היא פועלת במיסגרת שינוע קרב העדות; שר-החקלאות אהרון אוזן פעיל בקרב חברי המושבים, ואילו בקיבוצים פעילים מאד מזכיר איהודי-קבוצות-יהודי קיבוצים מוסה חריש, ומזכיר הקיבוץ-המאוחד יעקב צור.

עיקר פעולתם של אישים אלה מתיבטא בשיחות עם אנשים. עליהם מוטל לאתר מי תומך רבין ומי לא. לפעם קנה באחדים מן הפעילים, העבודה הפעם נה במייוחד. חלק גדול מחברי המיפלה מנסה להסתיר את דעתו האמיתית, או אינו אומר אתה. חלק אחר אומר שמי אמר תות. המומחה הגדול ביותר בנושא, מי שהיה איש של בן-גוריון ושימש למעשה, כראש-הקשר בינו לבין המיפלה, שרגא נצר, טען כי 80% מהחברים שכבר הורדיעו במי יבחרו - משקרים, למעשה. אולם המאבק על הכיסא, ככל שהוא נראה כלפי חוץ, כמאבק הוגן, חורג לעיר תים מכללי-המשחק ההוגנים, צבי ארצי, יורם פרי ועד עובדי הוועדה הפועל, טילפן ל-יורם פרי ואמר לו: "אנשי פרס חוטפים אותנו". כאשר נשאל על-ידי פרי מדוע השיב: "במיוחד הוועדה הפועל ו' מחיתי על עמדת מפ"ם ועל מיסמך גלילי. למחרת מצאתי את שמי בעיתון, כתומך לפרס. גם קלמן ביאלר, מזכיר מועצת פועלי רחובות, מצא את שמו ברשימת המשתתפים בפגישת תומכי רבין שהתקיימה בביתו של אבא אבן. לדבריו מעולם לא היה שם והוא איש רבין מובהק. אומר פרי: "ההבדל בין שיטת-העבודה של פרס לבין זו של רבין הוא בכך שפרס מבטיח פרס הבטחות, ואילו רבין הוא עיקבי. פרס מדבר על עצמו ואילו רבין, שהוא ביישן, מדבר יותר על הקו המדיני ועל תוכניותיו לעתיד."

שמעון פרס
לחציל את הכבוד

שמעון פרס
החיל האמיתי היחיד

שמעון פרס
בעיקבות ידיו אמין

הכליל גם את פרסו על, כדו ישראל. כולו ידע מי הממונה על ביטחון ישראל, וכך מצא שמעון פרס זמן להתפנות מבעיות הביטחון של ישראל, כדי לקבל יום צילום בסרט של גולן. הוא לא, רק כפי שניסה דוברו ליצור את הרושם, כפי הוא נכנס למשרדו. הוא שיחק כשמעון מוליווירי מקצועי בקטעים נוספים בלשכתו. מי שתוכנית ברגע האחרון לפילומים, שלא לפי התוכנית. כא היה נפתלי לביא, כפי שפורסם בטעות. היה זה מזכירו הצבאי של שר-הביטחון, תת-אלוף אריה בראון, ש'תאוות הפירסום שלו אינה נופלת מזו של האבוס שלו.

בסרטו של גולן מופיעים מאות חיילים. אבל החיל האמיתי היחיד בכל הסרט הוא תת-אלוף בראון, שבפירסומו לסרט יאוחר ודאי כ"גנראל, אבנטי בראון", דבר הרעשוי למשון את צופי הקולנוע האמריקאים, למשל. בראון היה כל כך להוט להצטלם בסרט המסחרי, עד שהיה מוכן לנסוע ל-ישראל לשחק מהארון את מדי הקניין שלו וללבוש אותם בעיצומו של הסרט, כהוראת הבמאי, כדי שהופעתו תראה אוטנטית יותר. אנשי פרס לא הסתפקו בהפיכתו של שרם לשחקן קולנוע. הם ניסו גם לסלף את ההיסטוריה. פקידים בכירים שחזו ב-גירסות השונות של הסרט בעת העבודה, הבחינו בשינויים מזוירים שנעשו בו. כך, למשל, מופיע בסרט השחקן עודד תאומי בתפקיד דן פתיר, דובר ראש-הממשלה. בתאום הסתבר כי הגירסה הראשונית בה הוא אומר שהחלטת הממשלה להכנס למשא ומתן עם המחבלים התקבלה פה אחד, שני בגירסה השניה ניתן להבין כי היה מי שהסתייג ממנה ולא הצביע.

בנקודה אחרת שונה התמליל בצורה כזאת. שניתן יהיה לרצות את הנבערים להבין שפרס לא היה מרוצה ממועצת הפשיטה הראשונה וכמומה-הצבאי נודע ובעל שים נתן פקודה להבין תוכנית חדשה. מובן שתולואי ההיסטוריה האלה תוקנו לבסוף כמיוצא מלחצים נגדיים שהופעלו על גולן למרות הכל יוכלו הצופים בקרב לראות את שמעון פרס בסרט חושב, מודאג, מתלבט ומחליט. הוא משחק את תפקיד שר-הביטחון האמיתי, הוא החלטת ותחכם. הצופים יוכלו רק להצטער "אין לישראל שר-ביטחון כזה כמו בסרט.

שניים מההסכימו כזה כמו בסרט. בסרט, למרות הפשיטות והלחצים של מצמם גולן, ראויים להערכה על שעמדו בפני ה'פיתוי. היו אלה ראש-הממשלה יצחק רבין והרמטכ"ל מרדכי (מוטה) גור. גור דחה עשרות פניות שהופנו אליו בנושא זה. "אני לא מצטלם לסרט!" פסק החלטית ולא ניתן היה לשנות את החלטתו. לרבין ארב גולן פעמים רבות בלישכתו, ניסה לשכנעו להסכים להצטלם עבור סרטו, בין השאר תוך הטענה שפרס הצטלם כבר, זה לא עזר. רבין סרב לרדת לרמתו של פרס. גולן נאלץ לשלב ארדת בסרטו תוך שימוש בצילומים תעודתיים שצולמו בעת נאומו של רבין בכנסת.

יעקובי יימצא בחברת טובה. הוא יופיע יעידם של שרי ממשלה נוספים, שגם אצלם יצר הפירסום העצמי חזק מכל רגש בושה או כבוד עצמי. האחד מהם הוא שר-החוץ יגאל אלון, המופיע בתפקיד מישי'ני קצר. והשני הוא, המובן, שר-הביטחון שמעון פרס המתמודד עם צ'ארלס ברונסון וברט לאנקסטר על תפקיד הסופרסטאר של אנטבה.

לפני שלושה שבועות פירסם העולם הזה את סיפור צילומי הביזיון של פרס עבור סרטו של גולן. אנשי פרס נרעשו מאוד. לא מופיעו של פרס בסרט חלילה. אלא מהדיווח על צורת הצילום. דוברו של שר-הביטחון, נפתלי לביא, מיהר להכחיש את הדברים שפורסמו.

כל מי שידחה בסרט שר-הגנרל יגיע ל-מסקנה המיידית כי דובר שר-הביטחון עשה ניסיון להטעות, אם לנקוט בלשון המעטה. צילומי של פרס בסרט מדברים בעד עצמם. כשם שאמר אחד המפיצים: "מאז אירי אמין לא היטב מנהיג פוליטי לשחק את עצמו כמו פרס".

הבידוק הנוספת בפרשת הביזיון העלי תהא העובדות הבאות. אנשיו של פרס חזו בהקרנת הסרט ה' כמעט-מוגמר של מנתם גולן. הופעתו של יעקובי בסרט לא השימה ולא הדאיגה אותם. יעומת זאת הם נבהלו מהקטע בו נראה יגאל אלון בסרט, כשהוא מודר על מפה בעורת סרגל את המרחק מת"א ל-אנטבה. הציבור עלול לחשוב אולי שאלון הוא שר-הביטחון. אחד, במקום תבעו ל-

המדינה כרה בזה ולעגה לשר-התחבורה גד יעקובי, אחרי ששודרה תוכנית הטלוויזיה בה התגלה כי יעקובי הסכים לשחק את עצמו בסרטו של מנתם יעקובי נפגע עד עומק נשמתו מהתגובה הנלעגת. הוא שלח מיד הודעה למפקדי ה' סרט בה ביקש להוציא את הקטעים בה הוא משחק את תפקיד הגיבור, גד יעקובי. התוכנית הרדיו מיקרופון פתוח הנצל השר הסביר: "נכון שצילמו אותי, אבל לא ידעתי בדיוק כמה המדובר... כשהתברר לי שצולמתי בסרט מסחרי דאגתי שיוציאו את הקטע מהסרט".

כשנשאל באותה תוכנית איר הוצא ה' קטע החשוב שלו מהסרט, השיב גד תוך ברכיה שובבה: "קצת בהסכמה... קצת בלחץ. אבל הם הוציאו".

כאשר יוקרן סרטו של מנתם גולן בשבועות הקרובים על מסכי ישראל, יסתבר לצופים כי לשר בישראל אין כל השפעה. למרות כל תחנוניו והפצרותיו, סרבו מפקדי הסרט להוציא את הקטע בו משחק יעקובי את עצמו. כאשר יופנו אליו חיצו הביקורת יוכל יעקובי להתגונן ולהיתמם כי לא ידע, כי הוליכו אותו שולל או כי הקטע שלו היה כל כך חשוב, שבלעדיו, לא ניתן להבין בכלל את מהות הפשיטה על אנטבה. מה שברור הוא שגד יעקובי אולי מת בייש, אבל יצר הפירסום והמישחק שלו חזק יותר מהבישה. כמו שאמר אחד מ' עוזרי הקרובים: "עד שלא נסדר לו חדר באולפני הרצליה, הוא לא יירגע!"

פרסני-צילום גור ורבין
המפיק ארב במידורון